

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 34 — Rok I Włocławek, poniedziałek 11 lutego 1946 roku. Cena 2 złote

10. 2. 1920

Prokurator radziecki oskarża

26 lat minęło wczoraj od chwili, gdy po przeszło 150-letniej przerwie polska bandera załopotała nad Bałtykiem, a generał Józef Haller w imieniu Rzeczypospolitej dokonał zaślubin Polski z Bałtykiem.

29 czerwca 1939 r. gen. Józef Haller w sali Towarzystwa Wioślarskiego w Włocławku mówił o tym doniosłym akcie:

Dzień był pochmurny i zimny — opowiada Haller. Po uroczystym nabożeństwie miałem rzucić w fale Bałtyku złoty pierścień. Ciężkie to było zadanie, gdyż zatoka Pucka skuta okowami lodu broniła przystępu do morza. (Może pamiętał Bałtyk o zgubnym powiedzonku szlachty polskiej „Na co Polakowi morze, gdy pilnie orze“ — przypisek autora).

Pomocy udzielili — ciągnął dalej gen. Haller — Kaszubi, którzy na swoich barkach przenieśli mnie przez lodowe pole do łódki, z której rzuciłem następnie złoty pierścień na znak wieczystego połączenia Polski z Bałtykiem. Choć woda była zimna kilku Kaszubów rzuciło się do niej za pierścieniem. Nie mogłem czekać na wynik walki Kaszubów z Bałtykiem o złoty pierścień Rzeczypospolitej, gdyż obszerny program uroczystości mi na to nie pozwolił. Dopiero wieczorem przy spotkaniu z Wojciechem Kossakiem, moim serdecznym przyjaciółm i z delegacją Kaszubów dowiedziałem się, że pierścienia nie udało się wydrzeć Bałtykowi, ale Kaszubi twierdzili, — mówi dalej gen. Haller, — że pierścień znajdują.

Na moje pytanie, w jaki sposób otrzymałem odpowiedź, którą poraz pierwszy publicznie podaję: — „Znajdziemy pierścień, gdy polska bandera załopocze nad szeszczińskim portem, bo tam potoczył się słubny pierścień Rzeczypospolitej“.

Uradowała, — mnie stwierdził Haller, — ta odpowiedź.

I nas, wszystkich wówczas zebranych ucieszyło to opowiadanie.

Wróg wyciągał zaborecze pazury po odwiecznie polskie brzegi Bałtyku. Zbliżała się chwila orężnej walki o kaszubską ziemię, o Bałtyk i Pomorze. Broniła Polska tej ziemi. Westerplatte, Oksywie, Kutno, Sochaczew, Warszawa.

Żołnierz polski nie wypuścił oręża nawet wtedy, gdy cała Polska zalana była hordami najeźdźcy. Poniósł broń swą dalej i na obcej ziemi walczył za wieczystą łączność Bałtyku z Polską. Narwik, ziemia francuska, Tobruk, Monte Cassino i tyle, tyle innych szczytów zroszonych krwią polską pobojowisk na obcej, dalekiej ziemi. A później ten sam żołnierz z nad dalekiej Oki maszerował i krwawił u boku Armii Czerwonej, poprzez Lenino i wielkie obszary ZSRR do Polski.

Wyzwał Ojczyznę spod przemocy wroga, wyrąbywał na Zachodzie Chrobrego granicę. Daninę krwi dawał za Kołobrzeg i Szczecin, za Gdańsk i Gdynię.

NORYMBERGA, 10. 2. Po zakończeniu przemówień prokuratorów przez przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji zabrał głos prokurator radziecki gen. Rudenko. W przemówieniu swoim stwierdził on, że spośród wszystkich narodów w okresie wojny najwięcej ucierpiał Rosja, Ukraina, Białoruś, Polska i Jugosławia. Przemawiając zaznaczył, że w oskarżeniu swym omówi tylko główne podstawy oskarżenia, które następnie będą rozwinięte i poparte dowodami. Oskarżenie radzieckie ma potrwać około trzech tygodni.

Naród niemiecki i jego przedstawiciele w osobach oskarżonych posiadali moralność ludożerców i chęć włamywaczy. To nie była wojna, to były: rabunek, rzeź i mord.

Goering, Ribbentrop i pozostali byli herszłami rabunku i odpowiadać muszą jako sprawcy rabunków, grabieży, mordów i zniszczeń jakich historia nie oglądała.

W Rosji Radzieckiej Niemcy zniszczyli i spalili 1700 miast, 70 tysięcy wsi na skutek czego pozostało 25 milionów bezdomnych ludzi. Niemcy zniszczyli 1600 cerkwi, 237 kościołów, 69 kaplic i 532 synagogi.

Na poparcie swego oskarżenia przytoczył odpowiednie rozkazy wojskowe dowództwa niemieckiego.

Na popołudniowym posiedzeniu zachorował nagle Hess, wobec czego poddano go badaniu lekarskiemu.

Na posiedzeniu następnego dnia zabrał głos przedstawiciel ZSRR Pokrowski, który odczytał raport rządu polskiego w przedmiocie istnienia w Polsce przed 1939 rokiem tak zwanej „piątej kolumny“ niemieckiej. Pokryła ona całą Polskę swą siecią. Zorganizowała specjalne oddziały wysłanników szpiegowskich do Polski, które

poza zajmowali różne posterunki pracy. Byli nauczycielami w szkołach, a jednocześnie nauczycielami i instruktorami kadr szpiegowskich.

Pokrowski odczytał nadto protokół z posiedzenia odbytego w październiku 1940 roku, według którego Hitler oświadczył, że robotnik polski nadaje się tylko do ciężkich robót. Życie w Polsce musi być utrzymane na najniższym poziomie, a Polacy muszą wiedzieć, że dla nich istnieje tylko jeden pan — Niemiec. Inteligencję, która będzie takiemu postępowaniu sprzeciwiać się należy zniszczyć. Wprawdzie to brzmi okrutnie — oświadczył Hitler — ale inaczej być nie może. Do duchowieństwa musimy podejść od strony materialnej. Będziemy księżom płacić, aby ogłupiali naród jak najwięcej. A w stosunku do tych księży, którzy nie podporządkują się nam zastosujemy odpowiednie środki.

O. N. Z. a kryzys żywnościowy

LONDYN, 10. 2. Czynnione są wszystkie wysiłki, aby obecną konferencję ONZ zakończyć we wtorek, a najdalej w środę. Na najbliższym posiedzeniu zostanie ustalony termin zwołania następnej konferencji.

Minister Bevin wniósł na porządek dzienny sprawę żywnościową w Europie, która według opinii przedstawicieli wielu narodów przedstawia się katastrofalnie. Według oświadczeń kół londyńskich, kwestia żywnościowa stała się kryzysem światowym i dlatego też może być rozwiązana tylko w drodze zarządzeń o zasięgu ogólnoswiatowym.

Nie należy dopuścić do tego aby ONZ stała się drugim Wersalem, którego w okresie przed rewolucją francuską interesowały tylko sprawy polityczne, a na panujący wśród ludności głód nie zwracano wcale uwagi. ONZ musi obecnie spełnić swoją rolę, a wielki kryzys żywnościowy musi być rozwiązany i zwalczony bez względu na wydatki, jakie ta walka za sobą pociągnie.

Nieoczekiwane susze w różnych częściach świata spotęgowały kryzys. Te kraje, czy prowincje, które dostarczały zboże dla Europy obecnie na skutek posuch również dla siebie przedstawiły zapotrzebowania.

Posucha w Indiach, nieurodzaj w południowej Afryce, nienotowane od 50 lat silne mrozy w Hiszpanii wszystko to razem pogarsza całą sytuację.

Świat przystąpił obecnie do mobilizacji swych sił w walce z kryzysem.

Prezydent Truman przerwał swój urlop wypoczynkowy i ujął program pomocy Stanów Zjednoczonych w 9 punktów, nawołując jednocześnie społeczeństwo amerykańskie do oszczędności żywności. Akcja oszczędnościowa zezwoli St. Zjednoczonym na wysłanie do Europy w terminie do czerwca 6 milionów ton pszenicy.

Rząd argentyński zwrócił się do ludności z apelem aby ograniczyła

spożycie mięsa i umożliwiła w ten sposób wzmożenie eksportu mięsa do Europy.

W Australii zapowiedziano, że wszystkie młyny będą pracowały na trzy zmiany, a nadto zostaną opróżnione wszystkie śpichlerze z zapasów, które muszą być wysłane do krajów zagrożonych głodem.

Do akcji udzielania pomocy przystąpiły również Kanada, Nowa Zelandia i Dania.

Rząd angielski wprowadził duże ograniczenia w spożyciu żywności. Również i rząd francuski przeprowadza specjalne narady, poświęcone sprawie żywnościowej.

Oświadczenie Byrnese

LONDYN, 10. 2. Minister Byrnes na konferencji prasowej w Waszyngtonie oświadczył, że wystosował pismo do Bevina i Molotowa, w których stwierdził, że skoro ma się odbyć w Paryżu konferencja pokojowa, to nie będzie domagał się wypełnienia obietnicy przyjazdu do Waszyngtonu. Jednocześnie podał do wiadomości kilka szczegółów z amerykańskiego projektu w sprawie kolonii.

Zarząd powierniczy powinien istnieć lat 10. Trypolis, Erytrea i Somali powinny zostać państwami niepodległymi. Omawiając stosunki na Bałkanach oświadczył, że w Bułgarii mimo uzgodnienia poglądów konferencji w Moskwie do tego czasu nie nastąpiło rozszerzenie podstaw rządu przez wciągnięcie do współpracy wszystkich stronnictw demokratycznych.

Doświadczenia z radarem

LONDYN, 10. 2. Wielka Brytania przeprowadzi w najbliższym czasie doświadczenie w przedmiocie zastosowania ostatniego wynalazku t. zw. radaru dla celów lotnictwa cywilnego. Na pokazy doświadczenia zostali zaproszeni przedstawiciele różnych państw, wśród których znajduje się również Polska.

I prorocstwo sprzed 26 laty spełniło się. Nad Szczecinem polskie powiewają sztandary, a w porcie Szczecina leży ów złoty pierścień Rzeczypospolitej, ongiś rzucony w bałtyckie fale pod Puckiem.

Wienni Rzeczypospolitej lud kaszubski doczekał się wolności. Mocną stopą stanęły polskie hufce nad Bałtykiem, by bronić wiernej ziemi, a cała Polska rozbrzmiewa radosnym

śpiewem „I Póki kropla jest w Bałtyku, polskim morzem jesteś ty, bo o twe wody smaragdowe płynęła krew i nasze ży“.

Dziś każdy Polak, i ten spod Warszawy, Krakowa czy Poznania, syn ziemi Kujawskiej, czy męczeńskiego Pomorza wie „że nie ma Kaszub bez Polonii, a bez Kaszub Polski“.

Nie ma i być nie może.

Janusz Berkan.

Kara śmierci jest jedyną karą

Z Międzynarodowego Kongresu b. więźniów politycznych

Wyteżyc siły

W godzinach wieczornych dnia 5 lutego b. r. przedstawiciele 16 narodów zebrani na Międzynarodowym Kongresie b. więźniów politycznych niemieckich i faszystowskich obozów koncentracyjnych uchwalili dwie rezolucje:

pierwszą dotyczącą utworzenia Międzynarodowej Federacji b. więźniów oraz drugą skierowaną do całego świata i w szczególności do prokuratorów w procesie norymberskim.

„Zebrani na Pierwszym Kongresie b. więźniów politycznych faszystów zwołanym w Warszawie z inicjatywy Polski postanawiają wyteżyc wszystkie siły, aby poprzeć w walce i w czynie wszystkie konstruktywne i postępowe elementy naszych krajów, które zmierzają do zapewnienia światu trwałego pokoju, wolności i demokracji. **Wszystkimi nam dostępnymi i moralnymi środkami przeciwstawimy się kategorycznie wszelkiej nowej agresji ze strony pobitego, ale jeszcze nie całkowicie zlikwidowanego faszystów i hitlerystów.**

W celu utrwalenia zwycięstwa nad faszystem niemieckim przez bezwzględną walkę, zdemaskowanie pod względem moralnym i politycznym wszelkich śladów ideologii faszystowskiej, unicestwienie w zarodku wszelkich prób i przejawów działalności profaszystowskich w Niemczech oraz w innych krajach, pragnąc prowadzić tę walkę w oparciu o wzajemne zaufanie i przyjaźń między narodami miłującymi wolność, **uważamy za konieczne stworzenie Federacji** i wyboru tymczasowego kierownictwa, które dokończy organizacyjny kształtowania Federacji w ciągu 6 miesięcy (statut, program i t. p.).

O miecz sprawiedliwości

W drugiej rezolucji zebrani zwracają się do Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze rozpatrującego sprawę głównych przestępców wojennych, najbliższych współpracowników Hitlera z żądaniem, by zgodnie z opinią narodów demokratycznych, **śmiercią ukarać wszystkich co do jednego przewódców zbrodniczej hitlerowskiej bandy, która jeszcze na długi czas przed wybuchem wojny przysięgała się przeciw pokojowi i międzynarodowemu bezpieczeństwu, opracowała zbrodnicze metody wojny, które spowodowały wojnę i zgubiła miliony ludzi.**

„W imię tego — podkreśla rezolucja — by świat znowu nie został wrącony w krwawe zmagania imperialistycznej wojny, **żądamy, aby wszyscy główni zbrodniarze wojenni niemieccy, jak również ich współpracownicy faszysty, którzy pomagali w wykonaniu ich zbrodni, byli surowo ukarani.**

Mamy nadzieję, że Wysoki Trybunał Międzynarodowy w Norymberdze do końca odsłoni przed całym światem przestępczą istotę niemiecko-faszystowskiego państwa i bez wahania spuści miecz sprawiedliwości na głowy przewódców zbrodniczego spisku przeciw całemu światu i idei ludzkiego postępu.

„**Kara śmierci jest jedyną karą dla zbrodniarzy niemieckich i faszystowskich.**”

Po przyjęciu tych rezolucji obrady toczyły się dalej i przeciągnęły się do późnych godzin wieczornych.

W czasie obrad weszły na salę dziewczęta polskie, które ocalały po wieloletnim pobycie w Ravensbruck i należały do grupy kobiet podlegają-

cych bestialskiemu eksperymentom i operacjom, dokonywanym przez lekarzy niemieckich.

Bohaterstwo kobiet norweskich

Przemawiała Halina Siwecka i Helena Piasecka, dziękując kobietom wszystkich narodów, więzionych w Ravensbruck, które w dniu 4 lutego 1945 roku przez zbiorowy protest uratowały życie przeznaczonym na śmierć operowanym Polkom.

Specjalne podziękowanie skierowały dziewczęta polskie pod adresem kobiet norweskich, z których dwie zgłosiły się do oprawców, chcąc pójść na stracenie zamiast Polek.

W imieniu młodzieży polskiej więzionej w obozach koncentracyjnych przemawiała Janina Iwańska, podkreślając nierozwalne więzy związane między młodzieżą wszystkich narodów w faszystowskich obozach.

Podziękowanie dla Polski

Potym nastąpił dalszy ciąg dyskusji na temat uchwalonych przez ko-

misję rezolucji. Zabierali głos przybyli w dniu 5 bm. delegaci belgijscy, holenderscy i Luxemburgu oraz przedstawiciele Zw. Radzieckiego, Polski, Czechosłowacji, Ukrainy, Danii oraz przedstawiciel Żydów.

Na wniosek delegata holenderskiego p. Stempsa uchwalona została rezolucja wyrażająca podziękowanie rządowi polskiemu i polskiemu Zw. b. więźniów Politycznych za inicjatywę organizację Kongresu, poczym nastąpiła dłuższa owacja zabranych na cześć Polski.

Przewodniczący delegacji polskiej dr. Chromecki podziękował przybyłym do Warszawy delegatom 16 narodów i wyraził nadzieję, że pobyt ich w Polsce przyczyni się do zapoznania ich z nową Polską, która mimo ogromnych zniszczeń i straty 6 milionów ludzi, wymordowanych w obozach, powstała do nowego życia:

Rezolucje

W dniu 6 lutego b. r. zakończył swe prace Międzynarodowy Kongres. Na ostatnim zebraniu uchwalone

zostały następujące rezolucje:

1) Kongres porucza polskiej delegacji zaprosić w najkrótszym czasie do Warszawy po 1 delegacie z każdego kraju reprezentowanego na obecnym Kongresie. Ci delegaci **ukonstytuują Komitet Tymczasowy z siedzibą w Warszawie**, któremu poleca się zorganizować przyszły Kongres Międzynarodowy. Komitet wyłoni prezydium.

2) Pierwszy Międzynarodowy Kongres b. Więźniów politycznych o. k. **zaleca obrać Brukselę, jako siedzibę Drugiego Kongresu Międzynarodowego.**

Po uchwaleniu rezolucji przemawiali delegaci Belgii, Danii, Czechosłowacji oraz republikańskiej Hiszpanii.

Ostatni przemawiał przewodniczący polskiej delegacji dr. Chromowski, reasumując pozytywne wyniki Kongresu i zapraszając wszystkich uczestników na wycieczkę po Polsce.

Delegacje zagraniczne zwiedzą Kraków i Katowice, a także złożą hołd milionom ofiar faszystów zamordowanych w Oświęcimiu i Majdanku.

Sprawa Indonezji

LONDYN, 10. 2. Agencja Reutera donosi, że na czwartkowym popołudniowym posiedzeniu Rada Bezpieczeństwa przystąpiła do rozpatrywania skargi delegacji ukraińskiej w sprawie obecności wojsk brytyjskich w Indonezji.

Delegat ukraiński Manuilski oświadczył, że od kilku miesięcy trwają w Indonezji działania wojenne prowadzone przez wojska brytyjskie i wspomagające je wojska japońskie przeciwko ludności tubylczej. Sytuacja ta jest sprzeczna z Kartą Narodów Zjednoczonych i zagraża międzynarodowemu pokojowi.

Mimo kapitulacji Japonii pozostawiono oddziały japońskie dla pilnowania porządku. Przybycie wojsk hinduskich i brytyjskich nie przyniosło żadnej poprawy sytuacji.

Prasa Brytyjska między innymi dziennik „Daily Mail” oraz „Daily Express” doniosła, że w czasie walk przeciwko czołgom zginęło 30 do 40 tysięcy Jawajczyków. Sytuację należy nazwać stanem wojny. Stan pozostaje w sprzeczności z postanowieniami Karty Atlantycznej i Karty Narodów Zjednoczonych, które przyznają narodom zależnym prawo wyboru demokratycznej formy rządów.

Mówiło się, że dla wykonania warunków kapitulacji, wojska brytyjskie wkroczyły do Indonezji za zgodą narodów zjednoczonych. Delegacja ukraińska stwierdza, że rząd radziecki nie udzielił zgody na taką akcję, aby Wielka Brytania używała wojsk japońskich przeciwko ludności tubylczej.

Delegacja ukraińska zwraca uwagę Rady Bezpieczeństwa na niedopuszczalną sytuację w Indonezji i wzywa ją do podjęcia kroków, któreby położyły kres sytuacji sprzecznej z postanowieniami ONZ.

W odpowiedzi na oświadczenie

przedstawiciela Ukrainy radzieckiej zabrał głos minister Bevin i stwierdził, że wojska brytyjskie przybyły na Jawę, aby przywrócić tam porządek i uwolnić 250 tysięcy internowanych europejczyków i tubylców usposobionych antyjapońsko. Wojska brytyjskie były ostrzeliwane przez oddziały jawajskie. Gdy do Batawii przybyło 300.000 wojsk brytyjskich i hinduskich, dowódca brytyjski został zamordowany.

Minister Bevin oświadczył, że cały kraj stoczylby się w oteblań mordów, gdyby władza dostała się w ręce „młodych hitlerowców malajskich”. Zdaniem ministra Bevina, wycofanie wojsk brytyjskich byłoby katastrofą dla Jawajczyków. Minister Bevin zaznaczył, że ponieważ delegacja ukraińska nie żąda wycofania wojsk brytyjskich z Indonezji, nie ma on nic do dodania i prosi Radę by ogłosiła swą decyzję w tej sprawie.

Na posiedzeniu sobotnim w czasie obrad jedenastej sesji Rady Bezpieczeństwa zabrał ponownie głos przedstawiciel Ukrainy, Manuilski, który oświadczył, że minister Bevin nie za-

kwestionował faktu użycia wojsk brytyjskich oraz najnowszych zdobyczy technicznych w walce z Malajami. Wynika z tego wniosku, że właściwie ruch wolnościowy Malajów został stłumiony. Zamiast uwolnić ludność tubylczą z niewoli japońskiej, ludność ta dostała się do nowej niewoli. Jedynym rozwiązaniem całej sprawy byłoby, gdyby Rada Bezpieczeństwa wyznała specjalną komisję do zbadania całokształtu spraw Indonezji, i która w rezultacie swych badań przedstawiłaby Radzie odpowiednie sprawozdanie i wnioski.

Na skutek powyższego oświadczenia zabrał głos minister Bevin, który oświadczył, że powołanie komisji stanowiłoby niebezpieczny precedens na przyszłość, bowiem byłoby to mieszanie się Rady Bezpieczeństwa do wewnętrznych spraw Holandii, której Indonezja podlega.

Podobne stanowisko zajął przedstawiciel Holandii.

Po wysłuchaniu tych oświadczeń przewodniczący Rady Bezpieczeństwa odroczył posiedzenie.

W sprawie zmniejszenia wydatków

PARYŻ, 10. 2. We Francji toczy się spór między odłamami politycznymi na temat ostatniego wniosku rządowego w przedmiocie zmniejszenia budżetu państwowego w wydatkach na Obronę Narodową. Na skutek tego wiele generałów i wyższych oficerów przejdzie w stan spoczynku.

Opinia lewicowa twierdzi, że na skutek nowej ustawy wiele generałów francuskich sympatyzujących z dawnym rządem w Vichy zostanie z wojska zwolnionych i na skutek tego atmosfera we wojsku francuskim zostanie oczyszczona, a jednocześnie zmniejszenie wydatków wpłynie dodatnio na uzdrowienie stanu finansowego Francji.

Opinia prawicowa jest zdania przeciwnego, stwierdzając, że chociaż finanse są zagrożone, to jednak pań-

stwo nie powinno nigdy dopuścić do zmniejszenia swych sił obronnych, bowiem w ten sposób państwo zostaje narażone na poważne niebezpieczeństwo.

W Persji

LONDYN, 10. 2. Premier Persji oświadczył, że nowy rząd zostanie przez niego utworzony w najbliższych dniach. Jeżeli lekarze zezwolą, to premier odbędzie podróż do Moskwy, ale dopiero po ukonstytuowaniu się rządu. W sprawie wyborów oświadczył, że tak długo nie będzie mowy o wyborach dopóki obce wojska znajdują się na terytorium Persji. Jak ogólnie wiadomo wojska obce mają Persję opuścić do dnia 2 marca rb.

A działo się to rok temu

W dniu 11 lutego 1945 r. wojska radzieckie sforsowały rzekę Odrę na półn. zachód od Wrocławia i po czterech dniach walk przerwały linię obrony niemieckiej na głębokości 60 km i szerokości 160 km, zajmując LIGNICĘ, ŚCINAWĘ, MODEL, ŚRO-

DE, BUKOWIEC i HEJNÓW.

W tym samym dniu wojska radzieckie i wojska polskie kontynuując natarcie zajęły w toku walk na Pomorzu zachodnim BAŁCZ i FRYDLAND POMORSKI.

Polska a ONZ

LONDYN, 10. 2. Wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej Wacław Barcikowski wygłosił przez radio w Londynie przemówienie, omawiając udział Polski w pracach ONZ.

„Organizacja Narodów Zjednoczonych zakłada fundamenty pod wielki gmach braterskiego międzynarodowego współzycia.

Polska, jako jeden z najbardziej pokrzywdzonych w ostatniej wojnie narodów, która straciła tak bardzo wiele ze swego bogactwa narodowego, której stolica znajduje się w gruzach — jest najbardziej zainteresowana w powstaniu takiej organizacji.

Polska dzisiejsza, która zrozumiała swoją historyczną rolę i obrała właściwą drogę swego rozwoju, pragnie jak najgoręcej międzynarodowej współpracy gospodarczej i politycznej i przez swoje stanowisko w Radzie Bezpieczeństwa, w Komitecie Ekonomicznym i innych komitetach będzie miała wpływ nie tylko na obronę interesów własnych, ale i na udział w tworzeniu nowych reform świata, opartego na sprawiedliwości społecznej.

Delegacja polska będzie się domagać odbudowy przez Niemców zniszczonych i spalonych miast, a przede wszystkim stolicy.

Byłoby wielkim błędem mniemać, że proces norymberski i szereg innych procesów przeciwko zbrodniarzom niemieckim rozstrzygnął sprawę walki z faszyzmem i agresją, są

W sprawie świadczeń rzeczowych

WARSZAWA, 10. 2. Warszawska wojewódzka komisja porozumiewawcza stronnictw politycznych, zdając sobie sprawę z niedostatecznego stanu świadczeń rzeczowych w poszczególnych powiatach, powzięła uchwałę zobowiązującą wszystkie partie polityczne do jak najaktywniejszego udziału w akcji propagandowo-kontrolnej przy składaniu świadczeń rzeczowych.

W związku z tym partie polityczne

one tylko przestroga na przyszłość, że zbrodnie, popełnione na innych narodach nie ujdą więcej bezkarnie.

Faszyzm niemiecki pozornie rozbity i obezwładniony, pozostał przyczajony w psychice, w systemie gospodarczym, w oświacie, w literaturze, w sztuce, w podręcznikach szkolnych, żyje nadzieją dotrwania do lepszego jutra.

Zadaniem Organizacji Narodów Zjednoczonych, winno być niedopuszczenie do odrodzenia faszyzmu w żadnej jego postaci.

Delegacja polska czuwa nad każdą inicjatywą członków ONZ i bierze najżywszy udział w jej pracach. Po bogatych doświadczeniach przeszłości nie chcemy powtórzyć błędów, które by mogły być źródłem nowej katastrofy“.

W sprawie Syrii i Libanu

LONDYN, 10. 2. Tak koła rządowe londyńskie, jak koła rządowe francuskie przeprowadzają gorączkowe rozmowy w sprawie wycofania swych wojsk z Syrii i Libanu. Z przebiegu rozmów wynika, że koła te chcą załatwić całą sprawę przed tym zanim

Pierwsze rozmowy o wyborach

WARSZAWA, 10. 2. Dnia 7 lutego odbyło się posiedzenie międzypartyjne z udziałem PPR, PPS i PSL. Z ra-

wydelegowały przedstawicieli aktywu wojewódzkiego do grup specjalnych, zadaniem których jest zajęcie się terenami opóźnionymi w dostarczaniu świadczeń rzeczowych. Wojewódzka komisja porozumiewawcza stronnictw politycznych postanowiła ponadto powołać specjalne powiatowe komisje dla usprawnienia i kontroli rozdziału artykułów przemysłowych za świadczenia rzeczowe.

Lęg	44.7 proc.
m. Włocławek	44. „
Przedecz	38.5 „
Dobiegniewo	21.3 „

Czołowe gminy jak Śmiłowice, Falborz i Piaski w ostatnich 5 dniach podniosły wyniki o 2 do 3% ogólnego wymiaru kontyngentu. Władze oraz czynniki społeczne w dalszym ciągu prowadzą usilną akcję w kierunku polepszenia wyników odstawy — specjalnie w gminach opieszłych. Troskę sprawia gmina Przedecz, której ani gleba, ani stan zagospodarowania nie usprawiedliwiają nikłego odsetku odstawionych zbóż.

Przed wyborami w ZSRR

MOSKWA, 10. 2. W dniu dzisiejszym odbywają się pierwsze po wojnie światowej w ZSRR wybory do Rady Najwyższej. W ostatnich dniach przed wyborami przemawiali Komisarz Mołotow, a w dniu wczorajszym generalissimus Stalin.

Komisarz Mołotow powiedział między innymi:

Mamy wszelkie podstawy ku temu, by śmiało patrzeć w przyszłość. Świadczy o tym również fakt, że blok partii komunistycznej i bezpartyjnej stał się jeszcze silniejszym i pracuje sprawniej.

Być może, że zagranica wciąż jeszcze marzy o tym, że byłoby dobrze, aby do władzy w naszym kraju doszła inna, nie komunistyczna partia. Nie warto wiele mówić o takich ludziach, ludziach, można powiedzieć z innego świata.

Co się zaś tyczy naszego narodu, to posiada on na tę sprawę swój własny pogląd. Naród radziecki zrosł się ze swoją partią komunistyczną, a jeżeli poza granicami Rosji nie podoba się to, to takim ludziom na pocieszenie możemy powiedzieć: teraz i w innych państwach można się spotkać z faktem, że komuniści u władzy cieszą się zaufaniem szerokich mas ludności.

W chwili obecnej nie sposób roz-

wiązywać poważnych zagadnień w stosunkach międzynarodowych bez udziału Związku Radzieckiego, lub bez uwzględnienia głosu naszej ojczyzny. Udział towarzysza Stalina uważany jest powszechnie za najlepszą gwarancję pomyślnego załatwienia skomplikowanych problemów międzynarodowych.

U nas nie ma i nie będzie kryzysów ani depresji tak charakterystycznych dla państw kapitalistycznych. U nas nie ma i nie będzie bezrobocia, ponieważ dawno wyzwoliliśmy się z pęt kapitalizmu i z panowania własności prywatnej.

Poszukiwania Bormana

LONDYN, 10. 2. W Argentynie trwają poszukiwania, celem wykrycia siedziby ukrycia się Martina Bormana. Ostatnio radio Montevideo doniosło, że Martin Borman wylądował w Argentynie i ukrywa się w domu jednego duchownego.

Obrady Str. Pracy

WARSZAWA, 10. 2. Przedstawiciel Socjalistycznej Agencji Prasowej przeprowadził rozmowę z prezesem Stronnictwa Pracy Popielem w sprawie taktyki wyborczej.

Stronnictwo Pracy — oświadczył prezes — obraduje nad sprawą bloku wyborczego, a w dniu dzisiejszym zbiera się na naradę, w celu sprecyzowania stanowiska partii w sprawie tegoż bloku.

Biały chleb zabroniony

WASZYNGTON, 10. 2. Minister rolnictwa Stanów Zjednoczonych podał do wiadomości, że poczynając od dnia 12 lutego r. biały wypiek chleba został zabroniony. Zmniejszenie konsumpcji zboża musi nastąpić, aby dać możliwość Stanom udzielenia pomocy wygłodniałej Europie.

Ku czci Kościuszki

WARSZAWA, 8. 2. Dnia 11 b. m. w sali posiedzeń KRN odbędzie się uroczysta Akademia z okazji 200-letniej rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki.

RYTM KUJAW

Pow. Włocławski

W czasie od 1 do 5 lutego z pow. włocławskiego odstawiono 199.2 ton zboża. Ogółem powiat odstawił do tej pory 62.4%.

Wyniki odstawy w poszczególnych gminach są następujące:

Śmiłowice	84.4 proc.
Falborz	77.6 „
Piaski	74.6 „
Chodecz	67.8 „
Kowal	66.7 „
Lubień	64.7 „
Pyszkowo	58.8 „
Wieniec	57.5 „
Kłóbka	53.5 „
Baruchowo	50.8 „

Kronika

DYŻURY APTEK: Dziś na Placu Wolności	Dzisiaj Poniedziałek	Kalendarzyk słowiański Świętomierzy
KINA „Bałtyk” i „Polonia” Film produkcji amerykańskiej p t „Honolulu”	11 LUTEGO Konstantego	Słońce: wschód o godzinie 7 01 zachód o godzinie 16 40

W lusterku

Piosenka na czasie

Ja na balu, ty na balu,
a o biednych nie myśl wcale;
ja kieliszek, ty serdelek
od soboty do niedzieli.
A w tygodniu chwilę krótką
znów zakąska, znów wódka;
przez zabawy patrzą w przyszłość.
Niech o głodnych inni myślą.

Agapit.

Komunikat harcerski.

W związku z rozkazem Naczelnictwa ZHP, wydaję rozkaz wszystkim instruktorom i starszym harcerkom, aby w miarę możliwości wzięły jaknajczynniejszy udział w akcji spisowej ludności, traktując tę pracę jako służbę odpowiedzialną i wielkiego znaczenia dla naszego państwa.

Maria Woźnicka.
Kom. Ośrodka Harc. w Włocławku

Odpowiadaj komisarzowi spisowemu z całą dokładnością — od tego zależy dokładność wyników spisu

Smutne ale prawdziwe

Przed kilku dniami we Włocławku zdarzył się wypadek, który nasuwa przykre uwagi. Wypadek ten zresztą wydarzył się poraz pierwszy w Włocławku po wojnie i życzyliby należało, by był ostatni w ten sposób załamanie.

Jakaś wyrodna matka podrzuciła swoje dziecko, a ściślej biorąc podrzuciła maleństwo nie troszcząc się o dalszy jego los. Podkreślić należy, że dziecko to przyszło na świat, jak wynika z pozostawionej kartki, w styczniu, liczy więc zaledwie kilka tygodni.

Staramy się sądzić bezstronnie i nie wyjaskrawiać zbytecznie tego faktu. Niemniej uważamy, że można to było załatwić w sposób bardziej ludzki. Człowiek jest tylko człowiekiem i jako taki nie panuje nieraz nad biegiem wypadków.

Historia owej matki prawdopodobnie wygląda tak jak wiele znanych nam zdarzeń. Jakaś miłość, lekkomyślność, stare i znane „jakoś to będzie”, a potem tragedia.

Nasuwa się tu jednak pytanie, czy tych dwoje ludzi, którzy dali życie dziecku zrobili krótki rachunek sumienia i czy w odpowiedniej chwili nie mogli dojść do wniosku, że należy ponieść skutki swojego działania. Być może ojciec, wogóle nie chce się przyznać do ojcostwa... Pozostaje jednak matka, która powinna była zmusić go do zaopiekowania się dzieckiem łącznie z nią. Przecież można było dziecko to przekazać opiece odpowiedniemu zakładowi i ponieść część kosztów wychowania, w granicach swoich możliwości materialnych...

Co by się stało, naprzykład gdyby dziecko zmarło, lub gdyby obcy przeszli koło niego tak obojętnie jak jego rodzice. Nie chcemy krzywdzić zwierząt i nazwać wypadek zezwierzęceniem.

Piętnując fakt bezimienności, bo prawdopodobnie dopiero śledztwo wykryje rodziców dziecka, które pozabawił chęć opieki i imienia, bo przecież o ślubie widocznie nie myśleli — podajemy wypadek ten do wiadomości publicznej.

Matkę i ojca możemy zapewnić, że dziecko znajdzie więcej serca i opieki ze strony instytucji, która się nim zaopiekowała niż ze strony pozostałych wiających je na ulicy rodziców. A może jednak matka zgłosi się do Opieki Społecznej i wskaże ojca, by sprawę tej nie przewlekać? (c).

Osobom oczekującym odpowiedzi z zagranicy. Polski Czerwony Krzyż w Włocławku w odpowiedzi na liczne zapytania osób zainteresowanych wyjaśnia, że wszystkie listy w sprawie poszukiwania Polaków w strefie amerykańskiej, brytyjskiej lub francuskiej na terenie Rzeszy, wysłane przez PCK w lipcu, sierpniu lub nieco później są obecnie zwracane z drukowaną na kopertach adnotacją: **Zwrot do miejsc nadania. Brak komunikacji pocztowej.**

Nie są zwracane dotychczas tylko listy, wysłane zagranicę za pośrednictwem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie.

Z listów do Redakcji

Szanowna Redakcjo!
Uprzejmie proszę o zamieszczenie poniższych uwag:

W dniu 31 stycznia odbył się koncert „Lutni“ na rzecz Czerwonego Krzyża we Włocławku. Z przyjemnością słuchało się wykonawców i podziwiał, że są jeszcze ludzie dobrej woli, którzy włożyli w tych czasach zmaterializowanych dużo poświęcenia i czasu, ażeby uprzyjemnić miłośnikom śpiewu bodaj dwie godziny pieśni. A były to kolędy — pieśni utworzone ku chwale narodzonego w Betleem Jezusa.

To też miłośnicy pieśni w skupieniu ducha i wielką powagą wysłuchali precyzyjnych kolęd chóralnych i solowych, zasłużenie oklaskując wykonawców.

Część jednak publiczności w postaci kilkunastu młodzieńców, ma się rozumieć, w czapkach na głowie i z papierosem w ustach, swoim karczemnym zachowaniem się, głośnymi, swoistymi uwagami pod adresem wykonawców, zaczepianiem młodych dziewcząt, siedzących przed i obok nich, przeszkadzała w poważnym wysłuchaniu koncertu, a na zwrócone im uwagi — reagowała ulicznymi dowcipami.

Widząc takie swawolne zachowanie się starszych młodzieńców, młodsi chłopcy, których było wielu, również zaczęli zachowywać się niesfornie.

Zapytuję przeto, czy nie należałoby znaleźć jakiegoś sposobu, ażeby podobne ekscesy nie powtarzały się? Bo jeżeli nie nauczono młodzieży w domu, czy w szkole zachowywać się w miejscu publicznym przyzwoicie, to trzeba na straży porządku publicznego postawić kogoś, kto umiałby i miał obowiązek ukrocić wybryki niesfornych młodzieńców.

O ile nadal będą powtarzały się podobne występy nieposkromionej młodzieży, to scena czy estrada nie mogą liczyć na publiczność, miłującą spokój w przybytku Kultury i Sztuki.

S. W.

W 2-gą bolesną rocznicę, tręgiczej śmierci Ukochanej Matki naszej

Z KWIATKOWSKICH
Katarzyny Wronieckiej

zostanie odprawiona za spokój jej duszy Msza św w kościele OO. Reformatorów o godz. 9-ej rano dnia 13-go lutego b.r., na które zapraszają przyjaciół i znajomych, stróskane

CÓRKI

LEKARZ DENTYSTA

B. JANIŃSKI

Włocławek, ul. Kościuszki Nr. 7
Leczenie chorób zębów i jamy ustnej,
chirurgia

Zęby sztuczne

... r... od 9... 11... od 2... 5...

UWAGA! Każda pani, której brakuje żywności w spiżarni, niech się zaopatrzy w pasztecikarni „Warszawianka”, na Zapiecku, róg 3-go Maja.

Obwieszczenie wojewody Spis ludności

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11. 1. 1946 r. przeprowadzony będzie na terenie całego Państwa w dniu 14 lutego powszechny sumaryczny spis ludności cywilnej według stanu o północy z dnia 14 lutego 1946 r. połączony dla celów administracji szkolnej na Ziemiach Odzyskanych ze spisem uzupełniającym osób urodzonych w latach 1927—1946.

Spis dotyczyć będzie wszystkich osób cywilnych, obecnych. Jako obecne należy traktować wszystkie te osoby, które nocowały w nocy z 13 na 14 lutego w danym mieszkaniu jak również te osoby w tym mieszkaniu stale zamieszkałe, które wymienionej nocy były w pracy nocnej, w gościnie i t. d.

Na tych samych zasadach podlega spisowi ludność, która znajdowała się w wymienionym momencie:

W zakładach, jak: hotele, domy noclegowe, internaty, bursy, schroniska, szpitale, sanatoria, więzienia, areszty, baraki dla repatriantów, obozy i t. p.

W pomieszczeniach niemieszkalnych, jak: stacja kolejowa, poczekalnia, szopy, ziemianki, piwnice, strychy, i t. p.

Wreszcie osoby nie posiadające wogóle stałego miejsca zamieszkania, które należy spisać tam, gdzie znajdują się w chwili spisu (o ile nie zaznaczą, że zostały spisane gdzie indziej). (Tekst par. I instrukcji dla komisarzy spisowych do słów „... gdzie indziej”).

Spis uzupełniający osób urodzonych w latach 1927—1946 dla celów administracji szkolnej na Ziemiach Odzyskanych będzie imienny. Osoby podlegające spisowi obowiązane są do złożenia przed organami spisowymi zeznań w zakresie objętym urzędowymi formularzami, oraz na żądanie tych organów dokumentów potwierdzających te zeznania.

W okresie spisu pożądanym jest, aby w każdym mieszkaniu w ciągu dnia był obecny ktoś z domowników, kto mógłby komisarzowi spisowemu udzielić wyczerpujących informacji.

Nadto mają obowiązek złożenia zeznań:

- właściciel i zarządca nieruchomości lub innych pomieszczeń zamieszkałych — co do osób zamieszkałych lub obecnych w tej nieruchomości lub pomieszczeniu.
- osoba zajmująca lub wynajmująca na swoje imię mieszkanie, głowa gospodarstwa domowego oraz domownicy — co do osób zamieszkałych lub obecnych w danym mieszkaniu.

ZARZĄDZENIE.

Kujawskiej Elektrowni Okręgowej
we Włocławku.

W związku z remontem kotłów część abonentów otrzymywać będzie energię elektryczną tylko co drugi dzień, począwszy od dnia 7. 2. 1946 r., aż do odwołania.

Wyłączenie i włączenie prądu odbywać się będzie codziennie o godz. 10 wg następującej kolejności:

Dni — 7, 9, 11 itd. t. zn. nieparzyste — ulice: Długa, Pusta, Chłodna, Smolna, Kościelna, Planty, Wiejska, Mokra, Zimna, Prózna, Kolska, Słodowska, Kapitulna od Milej, Miła, Węgłowa, Dojazdowa, Kujawska, Dziewięcka, Płowicka, Łubna, Słoneczna, Wilcza, Szczygła, Wspólna, Kaliska.

Dni — 8, 10, 12 itd. t. zn. parzyste — ulice: Płocka, Papierka, Zielna, Okrężna, Projektowana 110, Wesola, Ptasia, Sportowa, Barska, Leśna, Al. Szopena od Okrężnej, Starodębska, Cicha, Wronia, Legionów, Wolność, Toruńska od fabryki „Wisła”, Hutnicza, Wieniecka, Ceglana, Szpitalna.

Wszystkie dotychczasowe podane do wiadomości ograniczenia w używaniu energii elektrycznej obowiązują w dalszym ciągu aż do odwołania.

Zarząd

Kujawskiej Elektrowni Okręgowej:

FORMIARZE wykwalifikowani i przyuczeni potrzebni od zaraz. Zgłoszenia firma „H. Mühsam”, Kilińskiego 1.

KURS nauki języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych — „peate et English” (prof. Gromkowski). Zapisy i informacje — Kancelaria Gimnazjum Ziemi Kujawskiej, od 5—6 wieczorem. Wykłady w godzinach popołudniowych od 15 lutego b. r.

szkałych lub obecnych w danym mieszkaniu.

Zeznania mają być składane ustnie przez udzielanie odpowiedzi na pytania organów spisowych. Zeznania winny być zgodne z prawdą, ściśle i zupełne. W myśl art. 4 Ustawy z dnia 21 października 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464).

Zeznania mogą być używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu.

Za ściśle przestrzeganie tego przepisu odpowiadają osobiście funkcjonariusze, biorący udział w dochodzeniu.

Kto omylnie lub z niedbalstwa składa zeznania nieprawdziwe lub niekompletne, uchylił się od złożenia zeznań, wzbrania się wpuścić organa spisowe do mieszkania czy budynku lub w inny sposób przeszkadza organom spisowym w wykonywaniu ich czynności, wywiera wpływ na inne osoby w kierunku uchylenia się od złożenia zeznań, albo złożenia zeznań, nieprawdziwych w sposób sprzeczny z przepisami — ulegnie karze grzywny lub aresztu w wymiarze przewidzianym przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 629).

Przeprowadzenie spisu wysuwa się na czoło najpilniejszych zadań, ponieważ przyniesie on odpowiedź na najbardziej palące pytanie, jakim zasobem ludzkim rozporządzamy obecnie, jak rozmieszczona jest ludność w poszczególnych dzielnicach kraju, wreszcie ilu posiadamy obywateli zdolnych do pracy.

Uzyskane tą drogą liczby będą służyć jako podstawa do ogólnego planu odbudowy, osadnictwa, organizacji, sieci, szkół i innych, (przez porównanie z przedwojenną liczbą ludności umożliwi obliczenie strat, które Polska w czasie ostatniej wojny poniosła).

Z uwagi na to szczególne znaczenie spisu, kardynalnym obowiązkiem każdego obywatela jest podanie w dniu spisu, dokładnych i zgodnych z prawdą odpowiedzi na pytanie zawarte w formularzach spisowych.

Dobro ogólne i dobrze zrozumiane osobiste wymaga od wszystkich jak najgorętszego poparcia akcji spisowej i pełnienia związanych z nią obowiązków.

WOJEWODA POMORSKI
(—) Wojciech Wojewoda.

Zawiadomienie

Dnia 24 lutego 1946 r. o godz. 10.15 w pierwszym terminie, a o godz. 10.30 w drugim, w sali Szkoły Cwiczeń przy ul. Łęskiej 54 odbędzie się ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE Członków Spółdzielczej Księgarni „Pochodnia” we Włocławku z następującym porządkiem dziennym:

- Zagajenie
- Sprawdzenie członkostw
- Wybór Przewodniczącego Walnego Zebrania
- Sprawozdanie roczne: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej
- Zatwierdzenie rozdziału nadwyżek
- Preliminarz budżetowy i plan pracy na rok 1946: a) przedłożenie, b) dyskusja, c) zatwierdzenie
- Zatwierdzenie Regulaminu
- Absolutorium ustępującej Radzie Nadzorczej i Zarządowi
- Wybór Rady Nadzorczej
- Wolne wnioski.

Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich obowiązkowa. Usprawiedliwienie nieobecności prosimy nadsyłać do biura Spółdzielni, Włocławek, ul. Piekarska 14.

ZARZĄD.

KUPIMY pare koni pociągowych. Zgłoszenia do firmy „H. Mühsam”, Kilińskiego 1.

UNIEWAŻNIAM zgubione kartki żywnościowe za m-c luty na nazwisko: Niewiadomski Franciszek, Bulwary 2a.

Kalendarze ścienne i wszelkie czasopisma poleca Kiosk w Dzwonniczy, róg Tumskiej

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, UL. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ.

B — 08940

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.